

ОДГОВОРНОСТ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ЗА ПОТРАЖИВАЊА ЗАПОСЛЕНИХ ИЗ ПРОГРАМА РЕСТРУКТУРИРАЊА СУБЈЕКТА ПРИВАТИЗАЦИЈЕ

Република Србија је одговорна за накнаду штете запосленима у субјекту приватизације којима није исплаћена накнада из Програма реструктурирања због невршења надзора у односу на Агенцију за вођење спорова у поступку приватизације.

Из образложења:

„Пресудом Врховног касационог суда Прев 312/2021 од 18.11.2021. године преиначена је пресуда Привредног апелационог суда Пж 4639/20 од 11.02.2021. године тако што је одбијена жалба тужене и потврђена пресуда Привредног суда у Београду П 2411/20 од 22.07.2020. године у делу којим је обавезана тужена РС да солидарно са туженом Агенцијом за вођење спорова у поступку приватизације Републике Србије тужиоцима исплати потраживања из поступка приватизације.

Тужиоци су били у радном односу код Компаније „И“ и „Г“. По јавном позиву евидентирани су као радници који се пријављују за остваривање новчане накнаде у износу од по 200 евра по години стажа, у складу са Програмом реструктурирања компанија. Сагласно важећем Програму реструктурирања, Агенција је дана 1.6.2009. године писмено обавестила Министарство економије и регионалног развоја да је за обе имовинске целине наступио дан испуњења, те да би наведено министарство требало да се обрати Министарству финансија за сагласност за исплату новчане накнаде запосленима и бившим запосленима тих компанија. Министарство финансија је дописом од 3.7.2009. године дало мишљење да је могуће прихватити исплату накнаде из средстава буџета само под условом да се реализација врши у оквиру средстава буџета предвиђених Законом о буџету Републике Србије за 2009. годину, односно без ангажовања додатних средстава из буџета Републике Србије. Министарство финансија је дописом од 18.10.2011. године обавестило Први основни суд у Београду да средства остварена продајом имовинских целина субјеката приватизације у поступку реструктурирања нису приход буџета Републике Србије, нити су приватизациони приход у смислу члана 416. Закона о приватизацији, те да поменуто министарство није дало сагласност за исплату предметних накнада из разлога што у буџету Републике Србије није било средстава за те намене. До исплате наведених износа није дошло, због чега су и потраживања тужилаца у овом спору остала ненамирена.

Незаконитим поступањем тужене Агенције тужиоцима је онемогућено намирење њихових потраживања установљених ставом III Основа социјалног програма у складу са Програмом реструктурирања Компаније „И“. Тим актом су конституисана права запослених и бивших запослених на новчану накнаду у висини од 200 евра за сваку пуну годину радног стажа остварених у Компанијама „Г“ и „И“, као и другим зависним привредним друштвима пословног система „Г“. Та потраживања су доспела 25.6.2008. године, односно 29.5.2009. године, када је извршена продаја имовинских целина Б. и К. и по том основу добијена средства уплаћена на рачун Агенције. Међутим, незаконитим поступањем Агенције онемогућено је намирење неспорних потраживања тужилаца признатих Програмом реструктурирања Компаније „И“. Тужиоци су ускраћени у остварењу свог права због непоступања тужене Агенције по усвојеном Програму реструктурирања. Међутим, тужена Агенција је благовремено обавестила надлежно министарство да су се стекли услови за исплату потраживања тужилаца и затражила сагласност да ту трансакцију реализује. Тражену сагласност није добила. Шта више, дописом од 22.11.2012. године Министарство финансија и привреде је обавестило

агенцију да јој се даје сагласност за наставак орочавања новчаних средстава остварених у поступку реструктурирања по основу продаје делова имовине субјеката приватизације, те да део остварених новчаних средстава по том основу може пласирати у куповину државних хартија од вредности и за то отворити посебан наменски рачун. Оваква сагласност Министарства финансија и привреде имала је за директну последицу онемогућавање реализације потраживања тужилаца. Она је исказана у неизвршавању обавезе према тужиоцима да се изврши исплата њихових доспелих потраживања из средстава која су уплаћена на рачун Агенције искључиво из разлога што за ту трансакцију није дато одобрење надлежног министарства. Стога је тужена Република Србија због незаконитог поступања Министарства за финансије и привреду допринела неизмирењу тужилачких потраживања. Ово је из разлога што је то министарство уместо налога да се тужиоцима измире доспела потраживања Агенцији дало сагласност за њихово орочавање и пласирање у куповину државних хартија од вредности. На тај начин стекли су се прописани услови из члана 172. став 1. Закона о облигационим односима за одговорност тужене Републике Србије у односу на неизмирена потраживања тужилаца. По истом основу конституисана је одговорност тужене Републике Србије и за пропусте Агенције у вршењу њених јавно-правних овлашћења у поступку приватизације, независно од чињенице што Агенција има статус самосталност правног лица.“

(Сентенца из пресуде Врховног касационог суда Прев 312/2021 од 18.11.2021. године, утврђена на седници Грађанског одељења од 5.7.2022. године)